

skoler, hvor der er god Brug for unge og vel udrustede Seminarister til at tage Del i Undervisningen i de egentlige Færdighedsfag. Der modtog de mange Indtryk, fik udvidet Synskredsen, fik Forståelse af alt, hvad der ligger uden for deres egen Gade og, hvad der ikke er mindst vigtigt, der kom de i Forbindelse med Lærere rundt omkring fra Landet, de bleve der- ved ganske anderledes udrustede og alsidigt uddannede, mindre udsatte for at skrumpede ind, naar de endelig bleve fast ansatte i Folkeskolen. Nu komme de unge Elever fra Seminarierne, i Reglen meget forlæste, stærkt prægede af Eksamensterperiet, noget slappede, med en ret begrænset Interessekreds, vel hjemme i deres Lærebøger, men ikke meget udviklede, og det første, de hige efter — ikke fordi de ere ringere end ældre Tidens Lærere, men fordi Lønningslovene tvinge ind derpaa — er at blive fast ansatte, for hurtigt at kunne opnaa de første Tillæg. Saa blive de fast tøjrede, maaske i en stille og rolig Egn, hvor der ikke er mange af Tidens Spørgsmaal, der røre sig, der kunne de meget let skrumpede ind og blive indtørrede. En saadan Lærer skal have meget stærke Udviklingsmuligheder i sig selv for ikke at blive en noget indtørret Vissenpind. Dette Misforhold kunde væsentlig ophæves, hvis man lod denne fri Virksomhed ved statsanerkendte Skoler, enten det nu er Folkehøjskoler eller Landbrugsskoler eller almindelige Skoler, ogsaa give Ret til Lønnings- tillæg. Gaa lidt videre, se lidt stort paa det, lad de unge Mennesker faa Lov til en Friluftsmotion, til at samle Indtryk og Tanker og modtage Stød og Impulser til Udvikling, og lad dem saa tage de faste Pladser i Folkeskolen, det vil bringe gode Frugter, det vil hjælpe til en indbyrdes Forståelse mellem Skolerne, som er meget betydningsfuld for vor Folkeopdragelse.

Imens jeg taler om Anciennitetsforholdene, vil jeg gerne lægge et godt Ord ind for Forskolelærere og for Biskolelærere, som have opnaaet fast Ansættelse. Kunde det ikke gaa an at tage dem med op i de mere privilegeredes Kreds, skulle de blive staaende halvvejs udenfor med den halve Anciennitet. Det er nemmest at komme over, hvor Gærdet er lavest,

det er de mindst lønnede og maaske ogsaa de mindst uddannede Lærere, men derfor er det ikke sagt, at det er dem, som gøre det mindste Arbejde. Disse Biskolelærere kunne føle det som en stor Uret, at de kunne virke i 10 Aar paa en Plads, og naar de saa blive fast ansatte paa et andet Sted, saa faa de først Anciennitet fra Ansættelsesdagen af, men den tidligere Virksomhed regnes slet ikke med. Det var paa Omtale i Fjor i Landstinget at tage den tidligere Tid med, men det blev ikke til noget, Ministeren var, saa vidt jeg husker, imod det. Jeg synes, man skulde vise den Venlighed over for disse Folk — deres Gerning er jo lige saa værdifuld paa det ene Sted som paa det andet — at man tager hele deres Virketid med, — og ligesaadan Forskolelærere og — og giver dem fuld Ligestilling med de andre Lærere og Lærere i vor Folkeskole. — Der er et andet Forhold, som jeg gerne vil omtale, særlig med Hensyn til Forskolelærere. Det er, at samtidig med, at Forskolelærere ere de daarligst lønnede af alle Lærere, og samtidig med, at de maa finde sig i en Halvering af deres Tjenestetid, saa have de den længste Arbejdstid, Undervisningstid. (*En Stemme:* Ja, det er altid Skik.) De have foruden deres egen Skole med de to Klasser, som altsaa giver dem 36 Timer om Ugen, Haandgerning i Hovedskolen. Der er ogsaa 2 Klasser; 4 Timer skal hver have, det er 8 Timer, og disse Lærere faa altsaa 44 Timer i alt. Nu skulle de tillige have Gymnastik; det kan altsaa blive indtil 50 Timer om Ugen. Jeg tror, det er en ganske urimelig Fordring at stille til disse Kvinder paa mindst Løn og med de ringeste Udsigter til Avancement. Jeg tror i det hele taget ikke, at Kvinder kunne bære en saadan Skolegerning uden legemlig at ødelægges. Det er en Erfaringssag, at af Skolearbejde kunne Kvinder ikke i Længden overkomme saa mange Timer som Mænd, fordi det er et nerve-slidende og tit nervepirrende Arbejde; de bukke tidligere under, deres Konstitution holder ikke saa længe. I de store Byer, ogsaa her i København, har man gjort den Erfaring, at man maa afkorte deres Timeantal. Men i vor Forskole læser man ude paa Landet Bylt efter Bylt paa